Keskkonnaministri määruse „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamise kohta esitatavad nõuded“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 58 lõike 2 alusel.

Määrus kehtestatakse uue terviktekstina välisõhu kaitse seaduse ning selles sätestatud volitusnormi kehtetuks tunnistamise tõttu ning seoses uue atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi *AÕKS*) jõustumisega 1. jaanuaril 2017.

Määruse on ette valmistanud Keskkonnaministeeriumi välisõhu osakonna peaspetsialist Reet Pruul (tel 626 0731, reet.pruul@envir.ee). Määruse keeletoimetaja oli Keskkonnaministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Aili Sandre (tel 626 2953, aili.sandre@envir.ee) ja õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaministeeriumi õigusosakonna nõunik Mari-Liis Kupri (tel 626 2717, mari-liis.kupri@envir.ee) ja jurist Elina Lehestik (elina.lehestik@envir.ee). Määruse eelnõu arutelul osalesid Terviseameti, Keskkonnaameti, Maanteeameti ja mitmete müra mõõtmise ja kaardistamise ettevõtjate esindajad.

2. Määruse eesmärk ja sisu

Võrreldes keskkonnaministri kehtiva 4.03.2011.a määrusega nr 16 „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“ (edaspidi *kehtiv tervikteks*t) on määruse teksti muudetud.

Määruse eesmärk ei ole muutunud, selleks on juba planeeringu staadiumis vältida ja vähendada müraallikast lähtuvat normtaset ületavat müra.

Määruse eelnõu koosneb neljast paragrahvist. Võrreldes kehtiva terviktekstiga on muudetud § 3 sisu ja viidud see kooskõlla AÕKSiga. Kehtiva tervikteksti aluseks olevas välisõhu kaitse seaduses on sätestatud kohaliku omavalitsuse võimalus kehtestada oma territooriumil teatud põhjustel ja tingimustel kuni 50% rangemaid müra normtasemeid. AÕKSis rangemate normtasemete kehtestamise võimaluse sätet enam ei ole ja seega kehtivas terviktekstis viidatud müra rangemate normtasemete kehtestamise võimalust müraallikatele, sh tuuleparkidele, sätestada ei saa. Kuna aga müra vähendamise meetmeid on kõige otstarbekam hinnata ja kavandada planeeringu staadiumis, on mürahinnangu koostamise kohustus alles jäetud. Mürahinnangu koostamise nõue kehtestatakse AÕKS § 58 lg 1 rakendamiseks ja on seega kooskõlas põhiseadusega.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnatakse ka võimalikku tekkivat mürahäiringut, kuid kui planeeringule ei ole vaja keskkonnamõjude strateegilist hindamist teha, aga planeeringu teostamise tulemusel võib tekkiva müra tase ületada normtaset, tuleb koostada mürahinnang. Mürahinnangu alusel saab kohaliku omavalitsuse üksus täiendada AÕKSi paragrahvi 63 alusel koostatud mürakaarti ning rakendada müra vähendamise meetmeid.

Olulisemad müra vähendamise meetmed on järgmised:

1) tehnilised – põhinevad müra tekke vähendamisel, müra leviku tõkestamisel või müratundlike hoonete kaitsmisel;
2) planeeringust tulenevad – ehitiste paigutusega tagatakse piisav kaugus müraallikate ja müratundlike hoonete vahel, kasutatakse looduslikke või neutraalsetest ehitistest tõkkeid, ehitise projekteerimisel lähtutakse asjakohasest ruumipaigutusest;
3) administratiivsed – rakendatakse müraallika tööaja piiramist või tegevuse keelustamist.

Mürahinnangu koostamises ja selles kajastatavates andmetes võrreldes kehtiva tervikteksti sisulisi muutusi ei ole. Kehtiva tervikteksti seletuskiri on kättesaadav Keskkonnaministeeriumis.

Määrusest on välja jäetud lõige, mille kohaselt määrust ei kohaldata riigikaitseliste objektide planeeringu koostamisele. Vastavalt AÕKS § 55 lõike 3 punktile 4 ei peeta välisõhus leviva müra hulka riigikaitselise tegevusega tekitatud müra.

3. Määruse eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõukohases määruses reguleeritavat valdkonda Euroopa Liidu õigus ei reguleeri. Määrus ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõju

Määruse rakendamine tagab uute planeeringute elluviimisest lähtuda võiva müra normtaseme ületamise vältimise ning müra vähendamise meetmete optimaalse rakendamise.

5. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused

Vastavalt AÕKS § 58 lõikele 1 tuleb uute planeeringute koostamisel tagada, et planeeringu elluviimisel ei ületataks piirkonna jaoks kehtestatud müra normtaset. Uuringutega on tuvastatud, et kõige odavam on müra vähendamise meetmeid rakendada, kui nendega on arvestatud juba planeerimise käigus. Täpsed kulutused sõltuvad planeeritava ehitise või tegevuse asjaoludest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub samal ajal AÕKS-iga, 2017. aasta 1. jaanuaril.

7. Määruse eelnõu kooskõlastamine

Määrus saadeti kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Rahandusministeeriumile ning Sotsiaalministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta, Sotsiaalministeerium ja Rahandusministeerium kooskõlastasid eelnõu märkustega. Seletuskirja lisas on eelnõule tehtud ettepanekute arvestamise tabel.